

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti za period

4. - 10. mart 2017. godine

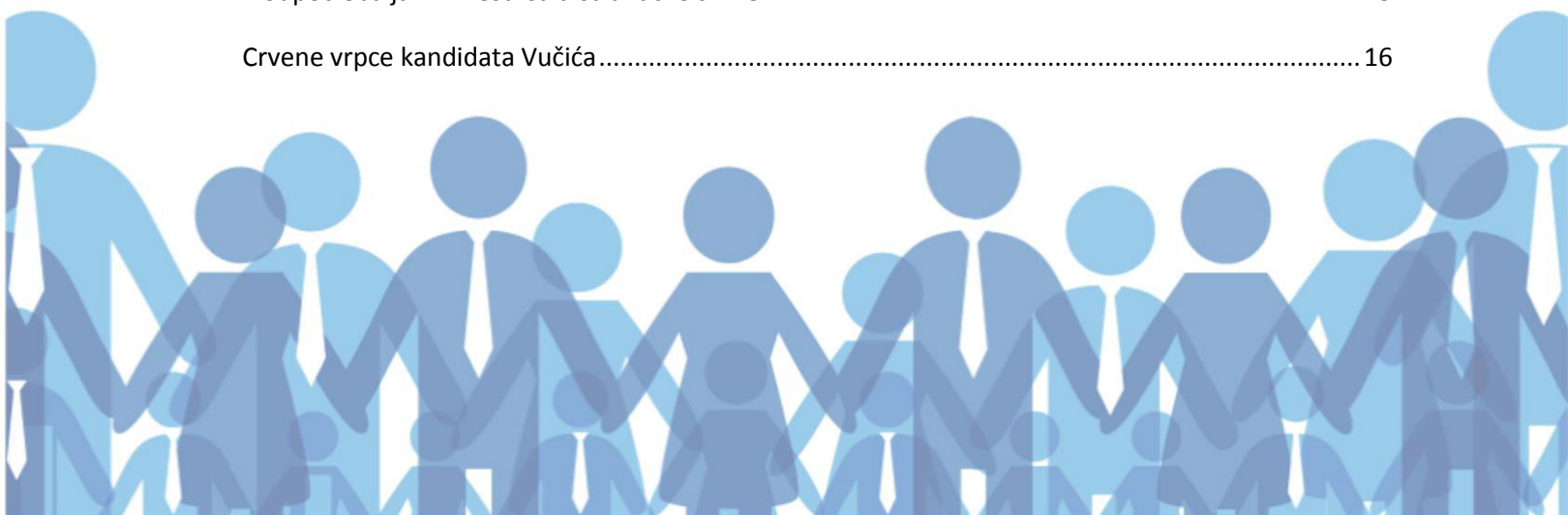
Bilten broj 10/2017

Sadržaj:

Aktivnosti	3
Pod lupom.....	6
Delimična transparentnost podataka o budžetu zimskih svečanosti	6
Da li tužilaštvo proverava izveštaj o Siniši Malom	6
Zajednička akcija hapšenja nepovezanih kriminalnih grupa.....	7
Da li je odluka o odlaganju izbora direktora Agencije dobra	8
Inicijative i analize.....	10
Uređenje inicijativa za donošenje i izmenu propisa	10
Antikorupcijsko savetovalište ALAC.....	12
Problemi sa policijom.....	12
Građevinska inspekcija.....	12
Skele	12
Mediji	13
Na fakultetu imala prosek 6,51, a sada je glavni favorit za direktorsko mesto	13
Na greškama se ne uči, naročito kad nisu slučajne.....	14
Zloupotreba javnih resursa u stranačke svrhe	15
Crvene vrpce kandidata Vučića.....	16

Aktivnosti

Programski direktor TS Nemanja Nenadić se 7. marta sastao sa ekspertima SIGMA (zajedničke inicijative OECD i Evropske komisije). Eksperti SIGMA održali su, naime, seriju sastanaka sa predstavnicima državnih institucija u cilju prikupljanja podataka za predstojeće izveštavanje o napretku u reformi javne uprave u Srbiji a razgovarali su i sa relevantnim predstavnicima civilnog društva, kako bi upotpunili sliku o stanju u pojedinim oblastima reformi.

U fokusu su bila dešavanja tokom 2015. i 2016, eksperti su pokazali naročito interesovanje za pitanje sprovođenja Zakona o javnim nabavkama i pitanje poštovanja pravila o javnim raspravama u pripremi propisa a u nešto manjoj meri Zakona o državnim službenicima, Zakona o upravnom postupku. Predstavnik TS ih je upoznao sa nalazima brojnih istraživanja naše organizacije u vezi sa ovim temama i sa preporukama koje smo dali tim povodom (komentari izmena Zakona o javnim nabavkama iz leta 2015, zapažanja i predlozi u vezi sa uređivanjem javnih rasprava i slično). Eksperti su pokazali veliko interesovanje i za neke od inicijativa TS u vezi sa funkcionisanjem javne uprave, a naročito za slučaj traženja suvišnih dokumenata od građana prilikom registracije automobila.

U sredu 8. marta Agencija za borbu protiv korupcije i Stalna konferencija gradova i opština organizovali su radionici o modelu lokalnog antikorupcijskog plana. Programski direktor TS je na skupu ukazao na mogućnosti proširenja modela LAP na oblast javno privatnih partnerstava, gde se mogu očekivati povećani rizici od nastanka korupcije.

Posebno se založio da Lokalni antikorupcijski plan predvidi mere za uređivanje odnosa između organa lokalne samouprave i državnih organa u pogledu obaveza koje organi JLS imaju u sprovođenju antikorupcijskih zakona. S druge strane, predstavnici republičkih organa (npr. osnovni i viši javni tužioci, filijale poreske uprave, inspektori) treba da budu uključeni u pripremu LAP.

Pored toga, Nenadić je ukazao na potrebu da se afirmišu drugi antikorupcijski mehanizmi na lokalnom nivou, kao što je inicijativa da se obezbedi sprovođenje Etičkih kodeksa funkcionera lokalne samouprave, koji sadrže norme koje mogu da nadgrade zakonski okvir (npr. obaveza funkcionera lokalne vlasti da odgovori na svaki javno podneti zahtev o pitanjima u vezi sa obavljanjem njegove funkcije). Nenadić je ukazao i na rad Transparentnosti u ovoj oblasti, a posebno na rezultate i preporuke istraživanja Indeks transparentnosti lokalne vlasti iz 2016 (LTI) i poglavlje o lokalnoj samoupravi Studije sistema društvenog integriteta iz 2011.

Nenadić je predstavljao Transparentnost Srbija i na sastanku koalicije prEUgovor sa Tanjom Mišćević, Srđanom Majstorovićem i drugim službenicima u Vladi Srbije zaduženim za EU integracije.

Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) Transparentnosti Srbija primilo je tokom protekle nedelje 22 poziva na broj 0800 081 081, dobilo je 12 poruka na mejl ts@transparentnost.org.rs ili savetovaliste@transparentnost.org.rs i još sedam slučajeva je otvoreno na osnovu informacija dobijenih poštom, lično (Pamotićeva 31/III) ili pronađenih na internetu i u pres klipingu. Nekoliko slučajeva kojima se Savetovalište bavilo izdvojeno je i u ovom broju Biltena u posebnu rubriku. Takođe, izdvojili smo i jednu inicijativa koju smo uputili nadležnima na osnovu iskustava Savetovališta.

Na našoj [Facebook stranici](#), ove sedmice smo objavili 11 tekstova, komentara i linkova u vezi sa korupcijskim i antikorupcijskim temama i aktuelnostima. [Na sajtu](#) smo objavili sedam tekstova. Na Tviteru imamo oko 6.500 pratilaca, a od naših tvitova, posebno interesovanje izazvali su oni u vezi sa izveštajem o Siniši Malom, koji je Agencija za borbu protiv korupcije dostavila tužilaštvu (<https://twitter.com/TransparencySer>). U protekloj sedmici objavljeno je 69 vesti ili priloga o aktivnostima naše organizacije ili vesti u kojima su citirani stavovi predstavnika TS.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom

Delimična transparentnost podataka o budžetu zimskih svečanosti

10. mart 2017.

(Beo)gradski menadžer Goran Vesić podičio se ovih dana računicom o troškovima i prihodima Beograda od “Beogradske zime”, to jest koncerata za proslavu Nove godine i drugih manifestacija koje su plaćane sa iste budžetske linije. Navodno je zarada Grada 50 puta veća od uloženog novca. Ono što svakako treba pohvaliti jeste iznošenje [podataka](#) o troškovima koje je Grad platio po stavkama.

S druge strane, struktura prihoda za koje se tvrdi da ih je ostvario Grad nije tako jasno predstavljena. Ako bi se prihvatila kao tačna tvrdnja da su prihodi Grada zaista bitno uvećani u odnosu na isti period prethodne godine, što je izgleda bio krunski dokaz teze o višestrukoj isplativosti ulaganja u novogodišnje koncerte i slične manifestacije, to bi otvorilo logična dodatna pitanja.

Prvo je – zašto Grad Beograd nije odmah iza “Beogradske zime”, započeo akcije “Beogradsko proleće, leto i jesen”, i zašto nije u njih uložio sve što se može uložiti iz budžeta, pa da se u vidu budžetskih prihoda vrati pedesetostruko?

Za one koji ipak sumnjaju u tačnost računice, trebalo bi dati i neki čvršći dokaz o uzročno – posledičnoj vezi. To bi, na primer, mogla biti anketa na reprezentativnom uzorku turista koji su boravili u Beogradu tokom decembra i januara, gde bi se oni sami izjasnili da li su u naš glavni grad došli da bi gledali muzičare na trgu i da bi se klizali ispod džinovskog osvetljenog

Насловна > Београдске вести >
Весић: Објављен извештај о трошковима за дочек Нове године, потрошено 400 хиљада евра, а зарађен 21 милион, односно 50 пута више!

четвртак, 9. март 2017.

Весић: Објављен извештај о трошковима за дочек Нове године, потрошено 400 хиљада евра, а зарађен 21 милион, односно 50 пута више!

Председник Организационог одбора манифестације „Београдска зима“, која је одржана од 15. децембра до 15. фебруара, и градски менаџер Горан Весић изјавио је данас да је Град Београд објавио званични извештај о структури трошкова ове манифестације.

Како је нагласио, у извештају који је усвојио Организациони одбор манифестације стоји да је град за организацију свих програма током два месеца потрошио 49.904.439 динара, односно нешто више од 400.000 евра.

Deda Mraza na irvasu, ili iz nekog drugog razloga.

Drugi pokazatelj bi mogli da budu trendovi u poseti turista u periodima kada nije organizovana proslava nove godine i druge slične manifestacije. Ukoliko se poseta Beogradu povećava u odnosu na ranije godine i u preostalim mesecima, to bi mogao biti znak da ih dominantno privlače neki drugi sadržaji.

Da li tužilaštvo proverava izveštaj o Siniši Malom

8. mart 2017.

Delimično [objavljivanje podataka](#) iz izveštaja o imovini javnog funkcionera (gradonačelnik Beograda, Siniša Mali), nakon što su u javnosti iznošene sumnje, tvrdnje i dokazi koji upućuju na to da značajan deo imovine nije prijavio Agenciji za borbu protiv korupcije predstavlja na svaki način značajan događaj.

Do sada je, još od donošenja prvog Zakona o sprečavanju sukoba interesa iz 2004, primenjivana vrlo stroga podela javno dostupnih podataka i onih koji su dostupni

samo Agenciji u svrhu kontrole. Najvažnija informacija svakako nije veliki broj nekretnina za koje su “zacrnji” podaci (zato što se kao vlasnici vode povezana lica, a ne sam funkcioner), već ono što se može pročitati iz [dopisa Agencije koji je upućen javnom tužilaštvu](#), pošto je obavila provere za koje je sama nadležna.

Обавештење за јавност

07/03/2017

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ
ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

Поступајући по решењу Повереника за информације од јавног значаја и заштити података о личности бр. 071-01-232/2017-03 од 24.02.2017. године, Агенција за борбу против корупције је Снежани Ђурић, новинарки портала „Пиштаљка“, уз заштиту података о личности, доставила копије:

– списе предмета контроле имовине и прихода Синише Малог, дате 2016. године о правду личних прихода, остварених у брачној заједници, као и
– документа из којих се могу сазнати мере које је Агенција предузела поводом изјаве Марије Мали да је њена напред наведена изјава лажна.

Повереник решење

Пиштаљка захтев

Извештај ВЈТ

Достава података и документације ВЈТ

Изјава Марије Мали

Извештај о имовини и приходима

Извештај о променама

Извештај о променама

Извод о ороченом депозиту

Извод са рачуна

Оставинско решење

Поднесак странке

U том dopisu se iznose ozbiljne sumnje ne samo u vezi sa mogućim krivičnim delom namernog skrivanja podataka o imovini funkcionera, već i u vezi sa drugim mogućim nezakonitim radnjama prilikom sticanja te imovine. Beogradsko Više javno tužilaštvo je dobilo ove informacije od antikorupcijske Agencije još početkom avgusta 2016, pre sedam meseci. O postupanju javnog tužioca u vezi sa time se ne zna ništa. S obzirom na to da se o ovoj temi mnogo puta pisalo u medijima, raznim povodima, bilo je i razloga i povoda **da VJT izađe u javnost sa podacima koji bi građane uverili da se podaci zaista proveravaju**, da njihov rad ne ometa okolnost da je u pitanju političar na uticajnom položaju i da “niko neće biti zaštićen”, ali su **takve reakcije izostale**.

Za vođenje ozbiljne finansijske istrage sedam meseci ne bi bilo dovoljno. Ono što pobuđuje sumnju da se takva istraga vodi i da VJT u njoj pruža svoj maksimum, jeste činjenica da isto to

tužilaštvo nije otkrilo počiniocе znatno očiglednijih krivičnih dela od kojih je prošlo 11 meseci – bespravnoг rušenja objekata u Savamali, maltretiranja građana koji su se tu zatekli i odbijanja policije da izvrši svoju dužnost zaštite imovine i građana.

Ovo je još jedna prilika da se podsetimo i činjenice da u Srbiji, nasuprot planovima koji su ušli i u Strategiju borbe protiv korupcije, nije urađeno ništa na **uvođenju krivičnog dela nezakonitog bogaćenja** iz člana 20. Konvencije UN protiv korupcije. Da takvo krivično delo postoji, mogla bi se znatno lakše utvrditi odgovornost funkcionera, ali i “običnih” javnih službenika u slučajevima kada ne mogu da daju **razumno i zakonito objašnjenje za uvećanje svoje imovine**, a ne bi bilo neophodno dokazivati (kao što je slučaj sa krivičnim delom iz Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije, da je postojala određena namera kod neprijavlivanja imovine. Transparentnost Srbija je svoje predloge za dopune Krivičnog zakonika objavila i dostavila Ministarstvu pravde u nekoliko navrata tokom poslednjih deset godina.

Zajednička akcija hapšenja nepovezanih kriminalnih grupa

6. mart 2017.

Ministar unutrašnjih poslova nastavio je tradiciju iz prethodnih godina – da promoviše akcije istovremenog hapšenja kriminalnih grupa i pojedinaca koji ni na koji način nisu povezani, [saopštavajući](#) zbirne podatke o broju privedenih i visini protivpravne koristi ili štete koju su naneli. Posebno se pri tom naglašava da je reč o „obračunu sa korupcijom“. Ovoga puta je, istina, pomenut i „finansijski kriminal“, što izjavu čini preciznijom i istinitijom.

Naime, na osnovu [objavljenih podataka](#), može se videti da su uhapšeni osumnjičeni za razna krivična dela, od kojih samo neka potpadaju pod definiciju korupcije, a druga se odnose na razne druge vrste zabranjenih radnji koje donose štetu. Uhapšenih je ukupno 53, a ukupna šteta 10 miliona evra, nastala u poslednjih 13 godina.

Šta je dobro kod ovakvih promocija? To što se slučajevima korupcije daje određena pažnja i povećavaju se šanse da neko iz medija ili od građana pro prati te događaje.

Šta je loše u celoj priči?

Prvo, sa stanovišta krivičnog gonjenja, ukoliko se čeka sa hapšenjima i optužnicama dok se ne prikupi dovoljan broj osumnjičenih za masovnu akciju, to može da ugrozi istraživanje krivičnog gonjenja i prikupljanje dokaza.

Druga loša stvar je to što se stvara konfuzija u javnosti u vezi sa obimom korupcije i učinkom državnih organa u borbi protiv korupcije, tako što se u izveštaju mešaju koruptivna i druga krivična dela.

Treća loša stvar je okolnost da podatke o hapšenjima saopštava ličnost čije se poruke čitanju u nesumnjivom političkom kontekstu – potpredsednik vladajuće stranke. Nema sumnje da bi podatke o hapšenjima jednako dobro ili bolje mogao da saopšti i direktor policije, osoba koja bi, makar po slovu zakona, trebalo da bude **nepolitički postavljeni profesionalac**.

Najzad, durogoročno gledano takve poruke su loše sa stanovišta **razumevanja borbe protiv korupcije**. Naime, kako je korupcija jedan od oblika kriminala, državni organi moraju da je otkrivaju ili kažnjavaju svakodnevno. U tom smislu bi bilo opravdano da se periodično saopštavaju podaci o onome što je urađeno u prethodnim mesecima, ali ne i da se hapšenja osumnjičenih za nepovezane slučajeve kršenja zakona grupišu u jednom danu ili u jednoj akciji.

Početak > Aktuelno > Aktivnosti

Stefanović: Uhapšene 53 osobe, podneto 25 krivičnih prijava
01.03.2017.

Stefanović: „Ova akcija još je jedan ozbiljan pokazatelj da je država odlučna da se obračuna sa svim oblicima kriminala i korupcije i da niko ko je otimao novac građanima Srbije neće biti zaštićen, niti ga bilo kakav položaj, politička pripadnost ili funkcija koju obavlja može zaštititi od krivičnog gonjenja“.

Potpredsednik Vlade Republike Srbije i ministar unutrašnjih poslova dr Nebojša Stefanović izjavio je danas da je policija u još jednoj opsežnoj akciji, usmerenoj na sprečavanje i suzbijanje finansijskog kriminala i korupcije, uhapsila 53 osobe i podnela krivične prijave u redovnom postupku protiv još 25 ljudi osumnjičenih za više različitih krivičnih dela, posebno vezanih za zloupotrebu u državnim organima.

„Procenjuje se da su ova lica od 2005. godine do danas budžetima Republike Srbije, autonomne pokrajine Vojvodina, lokalnim

Ovakvim načinom predstavljanja se umanjuje potencijal pozitivnih efekata ovakvih policijskih akcija.

A nije da ih ne bi moglo biti. Naime, [policijsko saopštenje](#) predstavlja glavne informacije o krivičnim delima za koja se sumnjiče uhapšeni, i tu se mogu pronaći i neki veoma zanimljivi podaci o zloupotrebama, među njima i u oblastima kao što su javne nabavke.

Da li je odluka o odlaganju izbora direktora Agencije dobra

4. mart 2017.

Na ponovljeni konkurs za direktora Agencije za borbu protiv korupcije javilo se dosta kandidata, a predsednik Odbora, Dragan Mitrović, iznosi u izjavi Politici dilemu – da li je moralno da Odbor sada izabere direktora, ako se zna da će 8. aprila isteći mandat još četiri njegova člana (trenutno ih ima šest, od propisanih 9).

Zakon kaže da je Odbor u obavezi da raspiše javni konkurs u roku od 15 dana od razrešenja prethodnog direktora, što je i učinjeno. Roka za odluku na konkursu u Zakonu nema. Zato, Odbor zaista može da Odluku pomeri na

neodređeno vreme. Problem je što niko u stvari ne može da zna koliko će ta neodređenost trajati. Naime, Narodna skupština je **bez valjanog razloga** prekinula tekuću sednicu, jer su raspisani predsednički izbori, koji nemaju nikakve veze sa radom zakonodavne vlasti. Kako je sednica bez razloga prekinuta nakon raspisivanja izbora, ona se možda neće nastaviti ni nakon prvog izbornog kruga (ako niko ne dobije 50% glasova u prvom).

Zatim, ako aktuelni predsednik Vlade postane predsednik, neće više moći da bude i premijer (tako kaže Ustav), pa će morati da se bira nova Vlada. Ako pak neko drugi pobedi na predsedničkim izborima, to bi takođe moglo da uzdrma stabilnost Vlade, kao što se dešavalo nakon nekih ranijih izbora. Sve u svemu, može

potrajati veoma dugo do trenutka kada izbor članova Odbora Agencije dođe na dnevni red.

Sve to bi se svakako negativno odrazilo na rad Agencije, ali bi ona ipak, i u "v.d." stanju imala sve uslove da ispuni svoje najhitnije zadatke – ta prati izbornu kampanju i ponašanje državnih funkcionera tokom nje.

Ideja predsednika Odbora zvuči korektno, kao i argumenti koji se iznose – neka novi Odbor izabere direktora sa kojim će sarađivati narednih godina. Međutim, imajući u vidu te iste razloge razumno je postaviti pitanje – šta je sada suštinski različito u odnosu na

situaciju od pre nekoliko nedelja, kada se isto tako znalo da 8. aprila ističe mandat za četiri člana, i kada se ipak glasalo za jednog kandidata ili kandidatkinju?

REPUBLIKA
SRBIJA
AGENCIJA
ZA BORBU
PROTIV
KORUPCIJE

Inicijative i analize

Uređenje inicijativa za donošenje i izmenu propisa

27. februara 2017.

Transparentnost Srbija uputila je ministarki državne uprave predlog za uređenje inicijativa za donošenje i izmenu propisa.

U dopisu se, pored ostalog navodi:

Transparentnost Srbija se godinama zalaže za jačanje transparentnosti i konsultativnosti procesa donošenja odluka u organima vlasti, a naročito donošenja zakona i drugih opštih akata. Smatramo da je veća otvorenost ovog postupka preduslov za sprečavanje nekih od najtežih oblika korupcije. Davanje veće mogućnosti građanima da svojim predlozima utiču na propise i druge odluke organa vlasti donosi dobrobiti za borbu protiv korupcije na više načina. Građani mogu da otkriju potencijalno štetne norme koje su se našle u nacrtima i predlozima odluka usled korupcije ili netransparentnog lobiranja. Druga dobrobit ogleđa se u tome što na osnovu uvida građana u probleme koji se dešavaju u praksi i na osnovu njihovih predloga, organi vlasti mogu da dopune norme i poboljšaju ukupan kvalitet zakona. Na taj način mogu se bitno umanjiti rizici od nastanka korupcije u potonjoj primeni zakona. Treća korist od konsultativnosti i otvorenosti postupka pokazuje se dugoročno. Veće interesovanje građana za javne poslove, spremnost na saradnju sa državnim organima i na praćenje kvaliteta njihovog rada, deluje kao najbolja prevencija korupciji i ujedno, kao najbolji i najjeftiniji nadzor nad sprovođenjem zakona.

Pravni okvir za transparentnost i konsultativnost donošenja odluka u Republici Srbiji nije još uvek potpun. Pored toga, postojeća pravila se neretko krše na svim nivoima vlasti. U vezi sa tim pitanjima smo objavili više analiza propisa i prakse, koje smo dostavljali i vašim prethodnicima u Ministarstvu, kao i drugim nadležnim državnim organima. To ukazivanje nije bilo uzalud. Vremenom je u brojnim strateškim aktima, između ostalog u Nacionalnoj strategiji za borbu protiv korupcije iz 2013, i Strategiji reforme javne uprave u Republici Srbiji iz 2014, prepoznata potreba da se bitno proširi obuhvat i unapredi primena pravila o javnim raspravama u pripremi zakona i drugih propisa i odluka.

Imamo dva neposredna povoda za ovo obraćanje. Prvi je činjenica da je Ministarstvo kojim rukovodite, na tragu navedenih strateških akata otvorilo javnu raspravu o izmeni i dopuni Zakona o državnoj upravi, u delu koji se odnosi na javne rasprave. Drugi je okolnost da smo u okviru Antikorupcijskog savetovališta Transparentnosti Srbije, koje funkcioniše već preko deset godina, mnogo puta uočavali sistemske probleme koji stoje iza problema na koje su nam ukazivali građani. Na rešavanje tih sistemskih problema smo pokušavali da utičemo tako što smo nadležnim državnim organima, lokalnim samoupravama, javnim preduzećima i javnim službama upućivali predloge i inicijative za donošenje ili izmenu propisa, donošenje drugih odluka ili promenu prakse po nekom pitanju. U nekim slučajevima su te inicijative

donele uspeha, u drugim su odbijene. Problem je to što je u nekim situacijama izostala bilo kakva reakcija – predlog iz nadležnosti organa vlasti nije ni razmatran.

Taj problem bi se mogao delično rešiti poboljšanjem propisa koji uređuju tu oblast. U dopisu se dalje ukazuje na koji način je ovo pitanje regulisano u ustavu, a kako u zakonima i propisima niže pravne snage.

TS smatra, navodi se, da bi ovu ustavnu normu trebalo razraditi kroz zakone u dva pravca – tako da se utvrdi obaveznost razmatranja dobijenih predloga, ako su obrazloženi, kao i obaveza da se informacije o dobijenim predlozima i razlozima za njihovo prihvatanje ili odbijanje objave na internet prezentaciji organa vlasti.

Uže gledano, kada je reč o javnim raspravama u procesu donošenja zakona i strateških akata, što je tema aktuelnog predloga izmena i dopuna Zakona o državnoj upravi, smatramo da bi bilo mesta još jednoj dopuni. Naime, i aktuelni tekst ovog zakona i predlog izmena koji je pripremljen, odnose se isključivo na situacije kada je sam organ državne uprave pokrenuo postupak za donošenje, izmenu ili dopunu nekog zakona. Tada se građanima omogućava da daju predloge u vezi sa polaznim osnovama ili nacrtom koji dolazi iz državnog organa. Naš predlog je da se otvori i druga mogućnost – da građani daju konkretizovan i obrazložen predlog za donošenje, izmenu ili dopunu zakona i drugog akta i da potom organ uprave razmotri takvu inicijativu.

Napominjemo da ovde nije reč o „narodnoj inicijativi“ u smislu Zakona o referendumu i narodnoj inicijativi. Naime, kad je reč o ustavnom institutu narodne inicijative, on se odnosi na direktno predlaganje zakona Narodnoj skupštini, gde je određen broj građana ovlašćeni predlagač, ravnopravno kao i bilo koji drugi (Vlada, narodni poslanik, a u okviru svojih nadležnosti i Zaštitnik građana, Narodna banka Srbije ili Skupština AP). S druge strane, naš predlog je da se uredi obaveza razmatranja inicijativa za donošenje, izmenu ili dopunu propisa koju bi zainteresovani građani dostavili organu uprave nadležnom za pripremu tog propisa (najčešće su to ministarstva).

Ovo pitanje može biti uređeno bilo u okviru aktuelnih izmena i dopuna Zakona o državnoj upravi, bilo u okviru revidiranog Zakona o referendumu i narodnoj inicijativi, koji bi tada morao imati znatno širi obuhvat. Još jedna mogućnost je da se stvar uredi u okviru šireg zakona koji bi se bavio procesom donošenja odluka generalno ili pokušajima uticaja na donošenje odluka, uključujući i lobiranje. Već duže vreme je planirano donošenje Zakona o lobiranju, ali su dosadašnji radni dokumenti imali znatno uži obuhvat i bavili su se uglavnom profesionalnim lobiranjem, a ne i uticajem na donošenje odluka od strane zainteresovanih građana.

Cela inicijativa može se preuzeti [sa sajta TS](#).

Antikorupcijsko savetovalište ALAC

Prenosimo tri slučaja otvorena u našem Antikorupcijskom savetovalištu:

Problemi sa policijom

Gospodin Radović nam se javio zbog problema sa policijom. Nakon što se požalio na loše postupanje jednog od službenika (kako smo razumeli, pripadnika saobraćajne policije), usledile su prijave protiv njega i, prema njegovim navodima, veliki pritisak od strane pripadnika MUP-a (najpre molbe, a zatim pretnje koje su se odnosile na povlačenje njegove prijave). Očekujemo dokumentaciju na osnovu koje bismo mogli više da zaključimo o svim dešavanjima.

Građevinska inspekcija

Naša organizacija je dobila prijavu zbog postupanja građevinske inspekcije u određenim slučajevima: pre svega propuštanja da se sankcioniše stavljanje u upotrebu objekata bez izdate građevinske dozvole. Ukazano nam je da se kontrole loše sprovode ili se uopšte ne sprovode, te da su u pitanju očigledni propusti, naročito u slučajevima kad je u pitanju izvođenje radova iz budžetskih sredstava, za potrebe određenih naručilaca - državnih preduzeća i institucija. Nakon pribavljanja svih informacija, preduzećemo mere u vezi sa prikupljanjem podataka i upoređivanjem sa zakonskim procedurama oko upotrebe objekata.

Skele

TS je dobila prijave građana u vezi sa postavljenim montažnim skelama na velikom broju objekata u Beogradu. Građani smatraju da su skele postavljene nepropisno, da nije jasno koji radovi su planirani i ukazuju da duže vreme niko ne pristupa izvođenju bilo kakvih radova. Takođe nije jasno ko su izvođači radova. Jedna od prijava odnosi se i na to da su svedoci postupaka "pranja" ili "spiranja" starih fasada objekata vodenim šmrkovima, i to objekata koji se nalaze pod zaštitom kao spomenici kulture. Građani su izrazili bojazan da će se na ovaj način dotrajale fasade još više oštetiti. TS će najpre da utvrdi koji postupci i na kojim objektima se smatraju spornim, zatim potruditi da pribavi što više podataka (dokaze o projektima za izvođenje radova, postupcima za pribavljanje ponuda i detaljima oko izvođenja), kako bi se došlo do zaključka koji radovi su u pitanju

Mediji

Na fakultetu imala prosek 6,51, a sada je glavni favorit za direktorsko mesto

Blic, Nataša Latković, 8. mart 2017.

Agencija za borbu protiv korupcije ponovo bira direktora, a među kandidatima su i nekadašnji političari i njihovi bliski saradnici.

Kako saznaje "Blic", na adresu Agencije stigla je 21 prijava, a na spisku je i šest kandidata koji su odbijeni na prethodnom konkursu. Među njima je i Ljiljana Blagojević, beogradski pravobranilac i bivša savetnica ministra pravde, kojoj je na propalom konkursu falio samo jedan glas da bi bila izabrana.

Naš izvor navodi da se jedan član Odbora, tela koje bira direktora, nije složio sa njenim izborom zbog "slabih referenci". Naime, Blagojevićeva, koja važi za kadar Nikole Selakovića, završila je, kako je "Blicu" rečeno u Agenciji, Pravni fakultet sa ocenom 6,51. Uprkos tome, važi za favorita i na ovom konkursu.

- U Odboru postoje velike podele oko izbora direktora. Jedan član zvanično je zatražio od ostalih da se izjasne da li je bilo političkih pritisaka prilikom glasanja, što zakon izričito zabranjuje, ali je njegov zahtev odbijen - kaže sagovornik "Blica".

Na konkurs se ponovo prijavila i Biljana Pavlović, nekadašnja državna sekretarka u Ministarstvu pravde, koju je Viši sud proglasio krivom za mobing.

Na mesto direktora bi i Željko Ivanji, nekada visoki funkcioner URS-a, a zatim i SNP Nenada Popovića. Dugo godina je bio poslanik, a bio je angažovan i u Vladi. Kako tvrdi, više nije član nijedne stranke.

- Bavio sam se borbom protiv korupcije i u svojoj stranci. Zvali su me Eliot Nes. U Savetu Evrope bio sam član Komiteta koji se bavio korupcijom. Osim što sam obavljao političke funkcije, bio sam član UO Poštanske štedionice i jedan od direktora PTT-a - navodi Ivanji za naš list.

Fotelji direktora nada se i Dragutin Radosavljević, bivši direktor Poreske uprave, koga je smenio tadašnji ministar Mlađan Dinkić, proglašivši ga nezalicom. I zaista, pratile su ga kontroverze da je nestručan, jer

Na fakultetu imala prosek 6,51, a sada je GLAVNI FAVORIT ZA DIREKTORSKO MESTO

Nataša Latković | 08. 03. 2017 - 18:43h | Komentara: 45

Agencija za borbu protiv korupcije ponovo bira direktora, a među kandidatima su i nekadašnji političari i njihovi bliski saradnici.

Foto: Tanjug / Tanjug
Slovi za glavnog favorita: Ljiljana Blagojević

nije mogao da položi državni ispit za notara. Ipak, Ustavni sud njegovu smenu proglasio je nezakonitom. Radosavljević je 13 godina bio član DS.

Za direktora je konkurisao i Radan Ilić, zamenik direktora KBC Niš, koji je bio član G17 plus. Za čelnu poziciju u ovom telu bori se i Slavko Davitković, široj javnosti poznat po oglasu za stan na Vračaru, koji je bio spreman da ustupi na korišćenje u zamenu za posao. Konkurisali su još Živa Novaković, sudija Prekršajnog apelacionog suda, advokati Gordana Božilović Petrović i Snežana Nešić, profesor Dragana Radenković Jocić, sekretar Visokog saveta sudstva Majda Kršikapa, Ljiljana Matić, profesorka na Diplomatskoj akademiji, Novica Petrović iz Valjeva, Meril Gregorijan, Igor Vučković, Milica Stanković i Katarina Miletić. Prijavu su opet poslali Dejan Damjanović, funkcioner u Agenciji, kao i Milica Božanić, pomoćnica direktora Agencije.

Na greškama se ne uči, naročito kad nisu slučajne

N1, Južne vesti, 6. mart 2017.

Apelacioni sud u Nišu poništio je kao nezakonito rešenje Skupštine grada Niša od 29. novembra 2013. godine kojim je Ivan Vuković, diplomirani pozorišni i radio reditelj imenovan za direktora Narodnog pozorišta u Niša, piše Blic, a prenosi N1.

Imenovanje Vukovića izazvalo je [svojevremeno](#) veliku buru u javnosti zbog činjenice da je na ovo mesto postavljen iako nema validnih pet godina radnog iskustva ali i optužbi da je politički postavljen na tu funkciju kao kandidat SNS-a.

Osnovno tužilaštvo u Nišu inače je podiglo optužnicu protiv nekadašnjeg šefa odborničke grupe SNS-a, Dejana Jovanovića koji se tereti da je Skupštini Grada dostavio falsifikovanu biografiju Ivana Vukovića, uz predlog da bude upravnik Narodnog pozorišta.

Vuković je u toj biografiji bio potpisan kao "diplomirani reditelj" iako je još bio student.

Istovremeno, portal Južne vesti objavljuje da je Vlada Srbije ponovo na odgovornu funkciju u Nišu postavila osobu koja ne ispunjava zakonske uslove za to. I pored zaključka prosvetnih inspektora da Mihajlo Marković nema dovoljno radnog iskustva, premijer Aleksandar Vučić je potpisao odluku o njegovom postavljenju za direktora te ustanove.

Marković postavljen za direktora i pored zaključka inspekcije da ne ispunjava uslove

Autor: P. Blagojević Izvor: Južne vesti

Marković (u sredini) postavljen za direktora iako ne ispunjava uslove; foto: FB strana PS

Tako je Vlada Srbije odlučila još 14. februara i to po predlogu Upravnog odbora ove ustanove nakon sprovedenog javnog konkursa. To znači da mu je poveren četvorogodišnji mandat za vođenje Doma srednjoškolaca.

Ostaje nepoznato da li su članovi Vlade uopšte razmatrali zaključak Prosvetne inspekcije Ministarstva prosvete, koji su tokom kontrole utvrdili brojne nepravilnosti, među kojima i da je vršilac dužnosti direktora Mihajlo Marković ne ispunjava zakonske uslove za tu funkciju, [pišu Južne vesti](#).

Zloupotreba javnih resursa u stranačke svrhe

AJB, 7. mart 2017.

TV Al Jazeera Balkan snimila je radnike lokalnih javnih komunalnih preduzeća kako oblače jakne sa stranačkim obeležjima pred miting predsedničkog kandidata SNS Aleksandra Vučića u Mladenovcu. U prilogu AJB se podseća da je funkcionerima zabranjeno da u izbornoj kampanji koriste javne resurse, ali su ipak brojni primeri zloupotreba. Na stranačke mitinge članovi Vlade Srbije i u ovoj kampanji dolaze službenim automobilima.

Vozila su, naime, najuočljiviji primeri zloupotreba javnih resursa u stranačke svrhe. Programski direktor TS Nemanja Nenadić kaže za AJB da je razlika što su se ranije funkcioneri trudili da zloupotrebe maskiraju. Prepodne ministar obilazi školu, a po podne učestvuje na stranačkom mitingu, pa je postojalo opravdanje. U ovoj kampanji, koja se zahuktava, izgleda da se ni takva opravdanja ne traže, navodi Nenadić.

On kaže da nedostaje, s jedne strane reakcija tužioca a s druge strane najčešće nedostaje nešto što bi pokrepilo priče. Snimak zloupotreba, poput ovog, jeste novina, ali bi trebalo da bude i pokretač da tužilaštvo učini nešto.

Podsećamo da je TS objavila izveštaje o zloupotrebama javnih resursa i funkcionerskim kampanjama posle izbora 2012, 2014. i 2016. godine. Možete ih preuzeti sa našeg sajta, [sa stranice "Inicijative i analize"](#).

Ceo prilog možete pogledati na [sajtu AJB](#), na našem [Youtube kanalu](#) ili na našoj [FB stranici](#).

Crvene vrpce kandidata Vučića

DW, Nemanja Rujević, 6. mart 2017.

Premijer koji planira da postane predsednik marljivo preseca svečane vrpce od Indije do Indije. Tako nastavlja rđavu praksu zloupotrebe funkcije u kampanji. Nijednoj vlasti nije padalo na pamet da promeni zakone.

Vreme kampanje je pomalo vreme čuda. Tada niču škole, umivaju se bolnice, grade se fabrike i, više od svega, režu se svečane vrpce toliko da se političarima (uvek vladajućim, *nota bene*) isplati da nabave prirurčne makaze i uvek ih nose u unutrašnjem džepu sako. To je, međutim, i vreme podvojenih ličnosti u kojem premijeri, predsednici i ministri o državnom trošku reklamiraju svoje stranke i sebe kao kandidate. „Naš život ne treba da stane u kampanji. Ako je predviđeno da se petnaest dana pred izbore otvore škola ili put, naravno da oni treba da se otvore“, kaže Zlatko Minić iz Transparentnosti Srbija. „Ali da li mora da ih otvori baš funkcioner? Pa čak i ako on to uradi, mediji treba da razmisle kako će to da pokriju: da li će napraviti vest o tome da je otvoren put ili će napraviti ogroman prilog o funkcioneru koji pušta put u saobraćaj?“

Pitanje se ispostavlja kao retoričko. Teško da je ikada zabeležen televizijski prilog u kojem nije pomenut ili makar uslikan funkcioner. Portal *Cenzolovka* je pre nekoliko dana primetio da je RTS otvaranju radova na deonici autoputa Surčin-Obrenovac (na naslovnoj fotografiji) posvetio čak četiri i po minuta u Dnevniku i tu našao mesta za šest izjava premijera Aleksandra Vučića. [Koji je ujedno i kandidat za predsednika](#). Postoje dobri razlozi za pretpostavku da bi se autoput jednako brzo (ili sporo) gradio i bez prisustva premijera, medijske pompe i dovoženja autobusa punih pristalica koji su za tu priliku, kako su priznali pred kamerom televizije N1, organizovano izašli sa posla iz javnih preduzeća i odatle poneli srpske trobojke.

Mediji kao PR-agencije

Samo u poslednja dva, tri meseca Vučić je otvorio Sajam turizma u Beogradu, tržni centar Bogoljuba Karića u Minsku, fiskulturnu salu u Grabovcu (igrao stoni tenis sa učenicima), udarcem u gong označio početak radnog vremena berze u Mumbaju, ubacio lopatu betona u temelje fabrike *Leoni* u Nišu, otvorio obnovljenu deonicu pruge Vranjska Banja-Ristovac i fabriku autodelova u Indiji... Tu je niz susreta sa stranim zvaničnicima posle kojih ostaju prigodne fotografije sa širokim osmesima. Tu je i najava da će do kraja godine biti povećane plate i penzije.

ANALIZA

Crvene vrpce kandidata Vučića

Premijer koji planira da postane predsednik marljivo preseca svečane vrpce od Indije do Indije. Tako nastavlja rđavu praksu zloupotrebe funkcije u kampanji. Nijednoj vlasti nije padalo na pamet da promeni zakone.

Vreme kampanje je pomalo vreme čuda. Tada niču škole, umivaju se bolnice, grade se fabrike i, više od

„Najbolje bi bilo kada bismo imali zaista nezavisne medije i novinare koji bi procenjivali šta je zaista vest“, kaže Minić za DW. Ali naivno bi bilo pretpostaviti da novinari i urednici nisu pročitali baš nijedan udžbenik žurnalizma gde se jasno odvajaju događaji od takozvanih *pseudodogađaja*. Ovi drugi su upaređeni tako da teku u prilog organizatorima pa od rutinske stvari kao što je početak radova nastaje spektakl sa pleh-muzikom, zastavama, odnekud se donose hleb i so i naravno makaze. I takvi događaji se rapidno množe upravo u kampanji, kaže Minić. „Osmišljavaju se otvaranja pešačkih prelaza i semafora na kojima se pojavljuju funkcioneri, a onda te pseudodogađaje mediji tretiraju kao stvarnu vest pa ih ne stavljaju u izborne blokove – kod kojih ljudi obično promene kanal.“

Na pitanje šta o famoznoj funkcionerskoj kampanji kažu srpski zakoni, Minić odgovara: „Ništa.“ Onda, da ne greši dušu, citira drugi stav člana 29 Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije gde piše: „Funkcioner ne može da koristi javne resurse i skupove na kojima učestvuje i susrete koje ima u svojstvu funkcionera, za promociju političkih stranaka, odnosno političkih subjekata.“ Ta rečenica se u praksi ispostavlja kao krhka brana i debela siva zona. Sme li recimo Vučić tokom pseudodogađaja koji je plaćen javnim novcem da izgovori da „najveći lopovi“ hoće da se vrate na vlast? Ili da kaže „mi ni dinara nismo potrošili na kampanju“ pri čemu se ono „mi“ nedvosmisleno odnosi na stranku čiji je šef? Agencija za borbu protiv korupcije je pred parlamentarne izbore prošle godine upozorila funkcionere da će „blagovremeno reagovati“ ukoliko krše pomenutu odredbu zakona. Od „blagovremene reakcije“ ni tada ni sada nije bilo ništa.

Predizborni Fijat

Transparentnost Srbija je utvrdila da su tokom šest sedmica pred izbore prošlog aprila funkcioneri imali tri puta više „promotivnih aktivnosti“ nego u neizbornoj 2015. godini. U izbornoj 2014. povećanje takvih aktivnosti u odnosu na 2013. bilo je još drastičnije – skoro devetostruko. „Od izbora 2014. kreće permanentna kampanja. Od kada je Vučić postao premijer, on i nekoliko ministara su sve vreme u kampanji“, kaže Minić.

Pred izbore 2012, dok je Demokratska stranka još imala vlast, promotivna kampanja je pojačana za dva i po puta. Tada je o tome tadašnji lider opozicije Aleksandar Vučić rekao: „Neće raspisivati predsedničke izbore sve dok Tadić ne bude mogao u potpunosti da zloupotrebi funkciju i da se pojavljuje svake večeri, u udarnim terminima u kojima je to zabranjeno. To je toliko pokvareno, odvratno i antidemokratski da nemam reči.“ U predizborni repertoar Demokrata i njihovih partnera spadala je recimo bajka bivšeg ministra ekonomije Mlađana Dinkića o besplatnim akcijama ispričana pred izbore 2008. Samo pet dana pre tih izbora potpisan je memorandum o dolasku *Fijata* u Kragujevac.

Predizborni Fijat

Transparentnost Srbija je utvrdila da su tokom šest sedmica pred izbore prošlog aprila funkcioneri imali tri puta više „promotivnih aktivnosti“ nego u neizbornoj 2015. godini. U izbornoj 2014. povećanje takvih aktivnosti u odnosu na 2013. bilo je još drastičnije – skoro devetostruko. „Od izbora 2014. kreće permanentna kampanja. Od kada je Vučić postao premijer, on i nekoliko ministara su sve vreme u kampanji“, kaže Minić.

Pred izbore 2012, dok je Demokratska stranka još imala vlast, promotivna kampanja je pojačana za dva i po puta. Tada je o tome tadašnji lider opozicije Aleksandar Vučić rekao: „Neće raspisivati predsedničke izbore sve dok Tadić ne bude mogao u potpunosti da zloupotrebi funkciju i da se pojavljuje svake večeri, u udarnim terminima u kojima je to zabranjeno. To je toliko pokvareno, odvratno i antidemokratski da nemam reči.“ U predizborni repertoar Demokrata i njihovih partnera spadala je recimo bajka bivšeg ministra ekonomije Mlađana Dinkića o besplatnim akcijama ispričana pred izbore 2008. Samo pet dana pre tih izbora potpisan je memorandum o dolasku *Fijata* u Kragujevac.

I kao što je i Demokratama i Naprednjacima valjao takav Dinkić, tako i jednima i drugima dobro dođe besplatna funkcionerska kampanja. Novinar Tibor Jona za DW kaže da je država četrdesetak godina bila stvar jedne partije, potom je desetak godina pripadala jednom bračnom paru, a onda se – kako posle Petog oktobra nije bilo lustracije – pretvorila u posed ovog ili onog „kriminalnog udruženja, maskiranog u ovu ili onu političku partiju“. Naprednjaci su, navodi Jona, samo dodatno ogolili sistem koji je usavršila Demokratska stranka. „Stranačke biznis-ekipe se tuku preko naših leđa i fino bogate, a mi građani to sve posmatramo i vičemo *bravo ovi* ili *bravo oni*, potpuno nesvesni da navijamo sopstvenoj propasti jer zdravstva, školstva i socijalne zaštite neće biti za našu decu, dok su njihova debelo obezbeđena.“

Šta menjati?

Deluje perversno ovih dana pomenuti Makedoniju kao pozitivan primer, ali tamošnji Izborni zakonik koji je prošle godine donet pod pritiskom spolja u poređenju sa regulativom u Srbiji deluje kao svetionik demokratije. Njime je recimo zabranjena isplata vanrednih socijalnih davanja, jednokratnih plata i penzija dvadeset dana pre kampanje, kao i tokom kampanje. Takođe, u tom periodu vlast ne sme najavljivati buduće investicije iz budžeta. U Nemačkoj je pred izbore 1976. Šmitova vlada u novinama plaćala oglase kojima je nedvosmisleno pozivala ljude da glasaju za vladajuće stranke. Naredne godine je Savezni ustavni sud odlučio da funkcioneri bez „akutnog povoda“ ne smeju povećati broj aktivnosti u predizbornom periodu kao i da se moraju „krajnje uzdržavati“ od promocije sopstvenog uspeha.

Ima tu samo jedna začkoljica: za sličnu reakciju sudstva ili Agencije za borbu protiv korupcije u Srbiji potrebna je čuvena politička volja. Baš kao i za preciznije zakone o funkcionerskoj kampanji. Problem je što nijedna vladajuća ekipa do sada nije videla potrebu da sebe liši mogućnosti besplatne promocije. A kada odu u opoziciju i počnu da kukaju – onda je kasno, tu je već druga ekipa koja takođe misli da je vlast večna. Jedini koji imaju moć da nešto promene su s vremena na vreme građani, zaštićeni paravanom sa olovkom u ruci. Ali do sada pitanja korupcije i pljačke budžeta – a zloupotreba funkcije za stranačke potrebe nije ništa drugo nego to – nisu bila među prioritetima za birače.

„Zašto državni funkcioner ne bi koristio državni automobil da ide na privatni miting? Pa država je njegova, uostalom, da to smeta građanima oni bi ga u tome sprečili“, kaže o tome Tibor Jona. „Za svoju političku podršku svim režimima od 2004. Jagodina dobija milione iz budžeta Srbije. Zašto Jagodina, a ne Plandište? Zato što je to građanima u redu. Sve dok građani to znaju, gledaju i ćute, to je zloupotreba samo na filozofskom nivou.“ Dodaje da građani svesno tolerišu sistem „kraduckanja“ jer se nadaju da će jednom i oni zasesti na neko isplativo mesto. „Tu nema pomoći. Isto je i sa opozicijom. Nije ona opozicija sistemu krađe, nego opozicija ideji da krađe neko drugi a ne oni.“

